

Plan strategiczny dla Strategii Rozwoju Krakowa w zakresie obszaru strategicznego *Kapitał Społeczny*

Opis warsztatów dla obszaru strategicznego „Kapitał Społeczny”

Podczas spotkania, które odbyło się 15 maja 2014 r. uczestnicy i uczestniczki kontynuowali rozpoczętą w 2013 roku pracę dotyczącą partycypacyjnego budowania Strategii Rozwoju Krakowa.

Na początku spotkania została przypomniana diagnoza przygotowana podczas spotkań, które odbywały się w pierwszym etapie prac (w ramach obszaru „Kraków – miasto obywatelskie”). Następnie zespół (w podziale na dwie grupy) przystąpił do prac warsztatowych nad definiowaniem problemu kluczowego.

I. W pierwszej grupie problem kluczowy został zdefiniowany jako „Niedostateczne: zakres, jakość i zasięg partycypacji społecznej”. Problem ten w opinii grupy powodowany jest przez następujące czynniki:

- niechęć do instytucjonalizacji,
- niska świadomość,
- brak wzajemnego zaufania,
- brak miejsc społecznych (infrastruktury społecznej pomagającej budować relację w sąsiedztwach),
- niedostateczna edukacja obywatelska,
- nieskuteczność komunikacji społeczne.

Problem kluczowy wg grupy niesie ze sobą konsekwencje:

- brak uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim,
- brak wiary skuteczność angażowania się,
- brak poczucia wspólnotowości,
- fasadowość konsultacji społecznych.

II. Druga grupa problem kluczowy określiła jako „niewykorzystany potencjał współpracy między mieszkańcami oraz kluczowymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego – NGO, samorządem i najważniejszymi sektorami”

Problem ten w opinii grupy powodowany jest przez następujące czynniki:

- niewystarczająca otwartość do partycypacji po stronie samorządu,
- niska świadomość społeczna, słaba edukacja obywatelska, zbyt mało wzorców aktywności społecznej,
- słaba integracja NGO oraz środowisk obywatelskich,
- słaba aktywność obywatelska mieszkańców, niskie zaangażowanie w życie społeczne i publiczne.

Problem kluczowy wg grupy niesie ze sobą konsekwencje:

- niewiara w sens udziału w życie społeczne i publiczne,
- brak zaufania,
- mniej harmonijny rozwój miasta,
- niewykorzystany potencjał społeczny Krakowa.

Na kolejnym spotkaniu zespołu – 22 maja 2014 r. uczestnicy i uczestniczki przystąpili do zintegrowania zapisu problemu kluczowego. Wspólnym mianownikiem dla obu grup warsztatowych było wskazanie na deficyty w partycypacji społecznej i obywatelskiej przy jednoczesnej słabej kondycji sektora organizacji pozarządowych.

W toku dyskusji udało się sformułować ostateczną wersję problemu kluczowego.

Problem kluczowy to:

Słabe poczucie wspólnotowości mieszkańców Krakowa oraz niski udział w zarządzaniu miastem

Podczas tego samego spotkania grupa wypracowała również zapis celu strategicznego dla tego obszaru strategii.

Cel strategiczny:

Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa

Matryca strategiczna

Wizja strategiczna	Kraków – nowoczesna metropolia tętniąca kulturą, otwarta, bogata, bezpieczna i przyjazna, dumna z historycznego dziedzictwa, współtworzona przez samorząd i mieszkańców.
Misja strategiczna	Misją Krakowa jest tworzenie inteligentnej metropolii, zapewniającej wysoką jakość życia, budowanie kreatywnej gospodarki, kształtowanie środowiska przestrzennego oraz rozwój kultury, poprzez współpracę podmiotów różnych sektorów oraz partnerskie współdziałanie samorządu i mieszkańców.

Obszar strategiczny	Kapitał społeczny
----------------------------	-------------------

Kluczowy problem (skąd o nim wiemy, dlaczego jest ważny?)	Słabe poczucie wspólnotowości mieszkańców Krakowa oraz niski udział w zarządzaniu miastem . Problem jest istotny ze względu na swą dezintegracyjną funkcję wobec tworzenia inteligentnego miasta opartego na wspólnocie mieszkańców. Problem diagnozowany jest w obszarach: potencjału mieszkańców do współpracy i współdecydowania o mieście.			
Przyczyna problemu (krótki opis przyczyny, co wskazuje, że jest to faktyczna przyczyna a nie symptom,	A	B	C
	Brak zaufania do innych ludzi.	Niewystarczająca edukacja obywatelska	Nieskuteczność komunikacji społecznej.	Niewystarczająca otwartość po stronie Samorządu na partycypację

trwałość przyczyny itp.)				obywatelską.
	X	Y	Z
Skutek problemu (po czym go rozpoznajemy, jaka jest jego skala, jak wpływa na realizację paradygmatu SMART CITY itp.)	<p>Brak wiary w skuteczność angażowania się, brak poczucia wspólnotowości, niski poziom zaangażowania obywateli w sprawy miasta, fasadowość konsultacji społecznych.</p> <p>Obecna skala oddziaływania problemów stanowi skuteczną barierę dla realizacji paradygmatu SMART CITY w obszarach KAPITAŁ LUDZKI i ZARZĄDZANIE. Zwiększenie kapitału społecznego, warunkuje wytwarzanie skryptów kooperacji budujących więzi wspólnoty samorządowej. Dopiero wspólnota z dużym kapitałem społecznym może być sprawnym partnerem władz samorządowych do partycypacyjnego zarządzania miastem.</p>			

Cel strategiczny	Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa		
Cel operacyjny I	Wysoki poziom partycypacji społecznej mieszkańców		
	Opis celu	Cel powinien być realizowany poprzez mechanizmy wsparcia dla oddolnych działań i inicjatyw mieszkańców Krakowa. Przez partycypację społeczną (horyzontalną) rozumiemy włączanie się mieszkańców w życie wspólnoty samorządowej i rozwijanie jej w kategoriach dobra wspólnego.	
	Działania konieczne do podjęcia dla realizacji tego celu	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie spójnego systemu komunikacji społecznej z zasięgiem do poziomu osiedli. • Zwiększenie funkcji społecznych i obywatelskich instytucji miejskich (szkół, domów kultury, rad dzielnic). Sieciowanie instytucji i tworzenie dzielnicowych węzłów sieci - dzielnicowych centrów obywatelskich. • Działania animacji społecznej wspólnot sąsiedzkich. Wzmacnianie liderów lokalnych – lokalnych „agentów zmiany”. Budowanie tożsamości dzielnic. • Edukacja obywatelska, młodzieży i dorosłych. • Koordynacja działań obszaru Kapitał Społeczny przez jednostkę miejską – Centrum Obywatelskie. 	
	Mierniki realizacji działań	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość kanałów komunikacji i mieszkańców objętych systemem. • Wielkość sieci i jej węzłów, zasięg oddziaływania. • Ilość animatorów i podejmowanych inicjatyw. 	

Cel strategiczny	Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa		
Cel operacyjny II	Wysoki poziom partycypacji obywatelskiej mieszkańców		
	Opis celu	Cel powinien być realizowany poprzez wprowadzenie	

		standardów zarządzania partycypacyjnego w pracy Urzędu Miasta i jednostek miejskich. Przez partycypację obywatelską (wertikalną) rozumiemy współdecydowanie o sprawach gminy szerszych grup obywateli.
	Działania konieczne do podjęcia dla realizacji tego celu	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie „ISO partycypacyjnego” - procedury umożliwiającej włączanie zainteresowanych grup na etapie tworzenia prawa, przygotowywania założeń programów i decyzji. Szerokie procesy konsultacyjne z wykorzystaniem narzędzi (technik) partycypacyjnych. • Edukacja obywatelska młodzieży i dorosłych.
	Mierniki realizacji działań	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość konsultacji, spotkań, osób biorących udział w procesach partycypacyjnych. • Wysokość budżetu partycypacyjnego • Ilość podejmowanych przez mieszkańców inicjatyw lokalnych. • Ilość uchwał wnoszonych przez mieszkańców. • Ilość referendów.

Cel strategiczny	Silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa	
Cel operacyjny III	Silny sektor NGO	
	Opis celu	Cel ten powinien być realizowany poprzez kompleksowe wsparcie NGO i podejmowanych przez nie działań. Ilość i kondycja organizacji pozarządowych ciągle jest najlepszym miernikiem jakości społeczeństwa obywatelskiego.
	Działania konieczne do podjęcia dla realizacji tego celu	<ul style="list-style-type: none"> • Działania zmierzające do profesjonalizacji i federalizacji trzeciego sektora. • Wsparcie instytucjonalne - Inkubator NGO w ramach Centrum Obywatelskiego. • Działania zwiększające rozpoznawalność NGO wśród mieszkańców Krakowa, włączania mieszkańców w działalność organizacji w formie członkostwa i wolontariatu.
	Mierniki realizacji działań	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość federacji i zrzeszeń branżowych organizacji pozarządowych. • Ilość nowych organizacji. • Ilość nowych członków organizacji, wolontariuszy.

Programy i projekty kluczowe	
Nazwa/Tytuł	Program Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Przyporządkowanie do celu	Cele: 1,2,3

strategicznego/operacyjnego	
Krótki opis sposobu realizacji	<p>Program powinien być kompleksowym długofalowym działaniem zmierzającym do kształtowania wspólnoty samorządowej w oparciu o zwiększanie funkcji metropolitalnych Miasta.</p> <p>Powinien zawierać komponenty centralne i dzielnicowe tak by wprowadzać zmianę społeczną na dwóch poziomach.</p> <p>Komponent centralny Programu powinien tworzyć procedury wewnątrz urzędu, wzmacniające rolę mieszkańców w podejmowaniu decyzji aż do modelu zarządzania partycypacyjnego .</p> <p>Na poziomie centralnym powinny również znaleźć się systemy wsparcia NGO.</p> <p>W komponencie dzielnicowym powinny znaleźć się działania zmierzające do wzmacniania liderów lokalnych, budowania tożsamości dzielnicowej, programy lojalnościowe dla mieszkańców.</p>
Potrzebne zasoby	
Partnerzy	
Okres realizacji	
Podział na etapy	
Inne Informacje...	

Programy i projekty kluczowe	
Nazwa/Tytuł	Program komunikacji społecznej
Przyporządkowanie do celu strategicznego/operacyjnego	Cele: 1,2,3
Krótki opis sposobu realizacji	<p>Program powinien być kompleksowym długofalowym działaniem zmierzającym do stworzenia zintegrowanego systemu komunikacji pomiędzy mieszkańcami a władzami miasta.</p> <p>Dla realizacji programu konieczne opracowanie i wdrożenie systemu przekazywania informacji tworzonej przez Urząd oraz zbieranie informacji pochodzącej od mieszkańców.</p> <p>System powinien umożliwiać obu stronom na sprawne przetwarzanie informacji, danych publicznych, sieciowanie inicjatyw i liderów, zgłaszanie usterek w przestrzeni miasta, pracę nad założeniami polityk miejskich oraz konsultacje społeczne.</p> <p>System powinien maksymalnie ułatwiać włączanie się mieszkańców w procesy zarządcze.</p>
Potrzebne zasoby	
Partnerzy	

Okres realizacji	
Podział na etapy	
Inne Informacje...	